

TUDOMÁNYOS BESZÁMOLÓ ADATLAP

a Magyar Kutatási Hálózat kutatóhelyei számára

KÓDSZÁM: MKH-BESZ-2023

I. A kutatóhely és a kutatási egység adatai

A kutatóhely megnevezése és képviselője¹:	HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, Boda Zsolt
A kutatási egység megnevezése²:	Jogtudományi Intézet
Témavezető kutató neve³:	Gárdos-Orosz Fruzsina, Gajdusчек György, Hollán Miklós

II. A kutatási terv adatai

Elfogadott kutatási stratégiai koncepció címe⁴:	A magyar jogrendszer reakcióképessége és a jog érvényesülése a társadalomban
Az elfogadott kutatási terv címe⁵:	A jogrendszer reagálóképessége és a Covid alkotmányos jogrendszerre tett hatása
A kutatás időtartama:	2021-2026
A kutatás megvalósításának tényleges költsége:	92431 e FT+ 2023. évi pályázati maradványok

¹ Támogatott kutatócsoportok esetében kérünk megadni egy kapcsolattartót.

² Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatóhely megnevezésével. Kutatóközpontok esetén a tagintézet neve, illetve kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén a kutatási tervvel foglalkozó szervezeti egység (pl.: kutatócsoport, osztály, laboratórium) neve.

³ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatócsoport-vezető nevét kérjük megadni.

⁴ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatási terv címe.

⁵ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatási terv címével.

Részt vevő kutatók neve (FTE-értékek, H-index és i10-index megadásával):	Ambrus István (0.1), Balázs István (0.2), Balogh Lídia (0.4), Bán-Forgács Nóra (0.5), Bencze Mátyás (0.2), Gajdusчек György (0.6), Gárdos-Orosz Fruzsina (0.4), Győry Csaba (0.3), Halász Iván (0.2), Horváthy Balázs (0.2), Hollán Miklós (0.6), Hungler Sára (0.3), Szontagh Veronika (0.5), Timár, Balázs (0.4), Tóth Mihály (0.4), Koi Gyula (0.5), Könczöl Miklós (0.6), Körtvélyesi Zsolt (0.2), Lőrincz Viktor (0.7), Mezei Kitti (0.3), Pap András László (0.3), Papp Mónika (0.1), Schweitzer Gábor (0.2), Szente Zoltán (0.3), Vadász Vanda (0.1), Váradi Ágnes (0.3), Varga Csaba (0.4), Varju Márton (0.2)
Felhasznált külső pályázati forrás:	MTA Post Covid; 7,5 M Ft JUST-2021-JTRA - 118.821,22 EUR

III. Beszámoló az éves kutatásokról

A tudományos beszámolókat a kutatási tervekhez kapcsolódóan egy dokumentumban összefoglalva kutatóközpontként, ezen belül tagintézetenként, valamint önálló kutatóintézetenként, ezen belül kutatási egységenként az elfogadott kutatási stratégiai koncepciók szerint kell csoportosítani. Támogatott kutatócsoportok esetén kutatócsoportonként egy tudományos beszámolót kell benyújtani, a TKI igazgatójának egyetértésével.

A tudományos beszámoló összefoglalása

(legfeljebb 4000 karakter⁶, Arial 10-es betűméret, szimpla sorköz, behúzás nélküli bekezdések)

- Az adott évben elért szakmai eredmények rövid összefoglalása.
- Melyek voltak a legfontosabb mérföldkövek, és ezek teljesültek-e? Az eltérés okát indokolni szükséges.
- A terv megvalósítására fordított összeg (a kutatás költsége) és külső bevételek felsorolása.
- A részt vevő kutatókat érintően történt-e személyi változás?
- Társadalmi, gazdasági hasznosíthatósági szempontok.
- Ismeretterjesztés, disszemináció, a kutatási eredmények népszerűsítése.
- A kutatási tervek folytatására tett javaslat (a 4 éves kutatási stratégiai koncepció, támogatott kutatócsoportok esetén az 5 éves kutatási terv figyelembevételével).

⁶ Az adatlapon kért összes karaktorszám szóközökkel együtt értendő.

A kutatás azt vizsgálja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai, tudományos és technikai fejlődés során felmerült új kihívásokra hogyan képes reagálni a magyar jogrendszer. Az elmúlt időszakban a jogrendszerre a legnagyobb kihívást a Covid19 vírus különböző variánsainak a megjelenése és az Ukrajnában zajló háború jelentette, Magyarország mindkét helyzetre tekintettel lényegében 2020 március 11. óta kis megszakításokkal különleges jogrendet tart fenn. A vizsgálat a jogalkotáson keresztül a jogalkalmazásig és jogkövetésig a fő jogterületekről reprezentatív módon elemzi, azt vizsgálja, hogy a jogrendszer mikor, hogyan és milyen eredményességgel reagál a kihívásokra a szabályozó, társadalomirányító szerepének megőrzése érdekében (reagálóképesség és reziliencia). Azaz a jogrendszer képes-e asszimilálni az új jelenségeket a már létező dogmatikai rendszerbe, vagy megfigyelhető a rendszer lényeges változása, akkomodációja. A jogi adatbázisok építése után a bevett jogtudományi módszerekkel (történeti, analitikus, dogmatikai és összehasonló) történő elemzés során a rész-kutatócsoportok meghatározzák, hogy a jogterületükön melyek voltak a legfontosabb változások a jogban akár a jogalkotás, akár a bírósági vagy hatósági jogalkalmazás szintjén.

A projekt három részterületre osztható: (1) Jogelméleti alprojekt, (2) Alapjogi alprojekt, (3) Technológiai alprojekt.

A kutatás alapkérdése az volt, hogy milyen a magyar jogrendszer reagálóképessége és rezilienciája olyan különleges körülmények között, amelyek legfeljebb a rendszerváltás kori helyzethez hasonlíthatók. Kérdés, hogy (1) a különleges társadalmi körülmények (mint pl. gazdasági világválság, migráció, a környező háború, az EU változó szerepe, átalakuló politikai rendszer) milyen hatásokat, változásokat idéznek elő a jogrendszerben, és (2) milyen változóktól (jogterület sajátosságai, társadalmi probléma jellege a felmerülés időpontja, politikai környezete stb.) függ a (3) változás módja, ténye és mértéke.

A kutatás három fő irányból vizsgálja a jogrendszer ellenállóképességének és a COVID járványnak a kapcsolatát. Annak a kérdésnek a megválaszolása során, hogy mennyire és hogyan képes a jogrendszer reagálni az őt körülvevő társadalmi valóságra, elfogadjuk, hogy számos társadalomtudományi módszert is adaptáló vagy azokat szorosan figyelembe vevő vizsgálat szükséges. Mindez azért, mert el kell különítenünk a deskriptív és a normatív vizsgálati elemeket, azaz meg kell értenünk, hogy milyen jelenségek húzódnak az egyes szabályozási elemek mögött, másrészt értékelnünk kell, hogy ezek hogyan befolyásolják (ha egyáltalán) a jogi változást, milyen a jogváltozás természete Magyarországon az elmúlt időszakban.

A kutatás során születő szerkesztett kötetek azt képviselik, hogy a dogmatikai jogtudománynak van egy olyan „elpusztíthatatlan episztemológiai magja”, amit nem lehet társadalomtudományi módszerekkel helyettesíteni, legfeljebb kiegészíteni. A tudományos eredmények a kutatás alhonlapján is nyomon követhetők. Három szerkesztett kötet és egy Q1 folyóirat-különszámot terveztünk publikálni a kutatási időszak végéig, a Q1 különszámot befogadta a Cambridge Journals által kiadót European Journal of Risk REgulation, az 2025/1 lapszámként jelenik meg, a három kötetből pedig egy megjelent a 2023-as évben (gárdos-Orosz Fruzsina-Lőrincz Viktor:: Jogi Diagnózisok III., L'Harmattan), és egy szerkesztés alatt, amely 2024-ben jelenik meg az Akadémiai Kiadó gondozásában. Emellett egy nemzetközi és két hazai konferencián mutattuk be az eredményeket, ezek közül 2023-ban nagy érdeklődés mellett lezajlott a „Az új polgári perrendtartás első öt éve” című konferencia. A kutatás minimális személyi változás mellett a tervek szerint zajlik.

Mérföldkövek

(a táblázatokba további sorok szükség szerint beszúrhatók)

Sorszám	Típus (köztes vagy záró)	Mérföldkő megnevezése	Mérföldkő elérésének dátuma (év, hó, nap)	Elérni tervezett eredmény	Megvalósult eredmény	A mérföldkő eléréséig megvalósított beruházások költsége (Ft) ⁷
1.	köztes	konferencia	2024. 03. 07-08.	A magyar jogrendszer átalakulása permanens veszélyhelyzetben - magyar nyelvű és nemzetközi konferencia	Konferencia - Resilience of Covid and Post-Covid legal systems: Challenges and Responses in Hungary and in Northern Europe – kétnyelvű konferencia	
2.	köztes	konferencia	2023. 09. 08.	A magyar jogrendszer átalakulása permanens veszélyhelyzetben - magyar nyelvű és	Workshop: "Analysing constitutional risk management in the Visegrad countries; Post-Covid	

⁷ Kérjük jelezze a külső pályázati forrást.

				nemzetközi konferencia	environment – exceptional legal orders, states of emergencies"	
3.	köztes	konferencia	2023. 11. 24.	„Az új polgári perrendtartás első öt éve” címmel tudományos konferenciát szervezünk	Konferencia: „Az új polgári perrendtartás első öt éve”	
4.	köztes	konferencia	2023. 02. 07.	Konferencia: COVID-19 hatása a jogrendszerre; a készülő kötet nyilvános vitája	Kéziratvita: "Jogi diagnózisok III. A COVID–19-világjárvány hatásai a jogrendszerre"	
5.	köztes	konferencia	2023. 02. 16.	Konferencia: COVID-19 hatása a jogrendszerre; a készülő kötet nyilvános vitája	Jogi diagnózisok III. A COVID–19-világjárvány hatásai a jogrendszerre Online Kéziratvita (2)	
6.	köztes	konferencia	2023. 05. 11.	Konferencia: Risk Management in the V4 Countries; The Experiences and Long Term Consequences of	Constitutional Environment of State of Emergency in the Light of the Experience of Covid-19 Pandemic	

				the Covid-19 on the Organisation of the State and Law		
--	--	--	--	---	--	--

Amennyiben a mérföldkő publikációs eredmény, kérjük a következő táblázatot is kitölteni.

Publikációk esetén kitöltendő táblázat:

A szerzők neve (a kutatásvezető neve aláhúzva)	Hazai tudományos megjelenés fajtája (folyóiratcikk, könyv/könyvfejezet, konferencia, összefoglaló)	Státusza (a-e)*	A publikáció címe	A megjelenés helye (folyóirat vagy kiadó, konferencia, stb.)	Folyóirat esetén annak besorolása (pl.: SJR)	Az éves kutatási tervhez való hozzájárulás becsült mértéke %-ban
Ambrus István, Bán-Forgács Nóra, Chronowski Nóra, Gajduschek György, <u>Gárdos-Orosz Fruzsina</u> , Gombos Katalin, Hollán Miklós, Friedery Réka, Hoffman István, Koi Gyula, Krasznay Csaba, Lőrincz Viktor Olivér, Mezei Kitti, Papp Mónika, Rácz Lilla, Szentgáli-Tóth Boldizsár	Könyv	d	Jogi diagnózisok III. - A COVID-19-világjárvány hatásai a jogrendszerre	L'Harmattan		

Bán-Forgács Nóra, Szentgáli-Tóth Boldizsár, Szilágyi Emese	Könyvfejezet	d	When the government takes the initiative: governments and parliaments under pressure during coronavirus crisis	Bratislava Legal Forum 2023		
Szentgáli-Tóth, Boldizsár, Szilágyi, Emese, Bor, Bettina	Folyóiratcikk	e	Crises and democracy: The impact of COVID-19 on V4 countries' electoral systems.: The Case of Hungary	Arsboni		
Chronowski Nóra	Folyóiratcikk	e	Democracy and elections in the Visegrád countries in the shadow of the Covid-19 pandemic and beyond	Arsboni		

Gárdos-Orosz Fruzsina, Hungler Sára, Rácz Lilla	könyvfejezet	d	Hungary: Legal Response to Covid-19 - V Social and Employment Protection Measures, VI Human Rights and Vulnerable Groups	King J. The Oxford Compendium of National Legal Responses to Covid-19 (Oxford University Press, 2023)		
Szentgáli-Tóth, Boldizsár, Bán-Forgács, Nóra	Könyvfejezet	d	Constitutional Courts versus Parliaments during Pandemic (and Beyond)	Željko, Mirjanić (szerk.) International Scientific Conference "Challenges and Perspectives of the Development of Legal Systems in the XXI Century" Conference Proceedings, Year III, Banja Luka, No. 3 (2023)		

Gárdos -Orosz Fruzsina	könyvfejezet	d	The normative standards of human rights protection in normalcy and in emergency	Routledge		
------------------------	--------------	---	---	-----------	--	--

Monika Florczak Wator, Gárdos-Orosz Fruzsina, Jan Malir, Max Steuer	könyvfejezet	d	States of Emergency and Fundamental Rights in Books and in Action	Routledge		
--	--------------	---	--	-----------	--	--

Florczak-Wator Monika, Szentgáli-Tóth Boldizsár, Halász Iván	folyóiratcikk	e	Popular Sovereignty during the COVID-19 Pandemic: Lessons from the Visegrád Countries. National and Local Elections in the Shadow of the Coronavirus	STUDIA IURIDICA LUBLINENSIA	Q2	
--	---------------	---	--	--------------------------------	----	--

Gál Kristóf, Kálmán Kinga, Szentgáli-Tóth Boldizsár, Bor Bettina	folyóiratcikk	e	Freedom of Expression and Misinformation Laws During the COVID-19 Pandemic and the European Court of Human Rights	EX LOCALIS: JOURNAL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT	Q2	
--	---------------	---	---	--	----	--

Gál Kristóf, Kálmán Kinga, Szentgáli-Tóth Boldizsár, Bor Bettina	könyvfejezet	d	New tendencies on older grounds: expected post-Covid Article 10 case law of the European Court of Human Rights	Gergely, Gosztanyi; Elena, Lazar (szerk.) Media Regulation During the Covid-19 Pandemic: A Study from Central and Eastern Europe, Cambridge 2023		
--	--------------	---	--	--	--	--

Szentgáli-Tóth Boldizsár, Bor Bettina	folyóiratcikk	e	Az összehasonlító alkotmányjog legújabb perspektívái: módszertani alapok és kihívások.: Globális adatbázis létrehozása a pandémia idején keletkezett alkotmányos esetjogból	Közjogi Szemle		
---------------------------------------	---------------	---	---	----------------	--	--

Szentgáli-Tóth Boldizsár, Bor Bettina	folyóiratcikk	e	Special vote arrangements during the public health emergency: A cursory glance at the main models and lessons to be learned	IUSTUM AEQUUM SALUTARE		
---------------------------------------	---------------	---	---	------------------------	--	--

* Státuszok a tudományos megjelenés fajtái szerint

Folyóiratcikk	Könyv, könyvfejezet	Konferencia	Összefoglaló
(a) benyújtása	(a) elkészülése	(a) plenáris előadás	(a) informális
(b) bírálatra kiadása	(b) szerződéses befogadása	(b) előadás	(b) formális
(c) átdolgozásra visszaadása	(c) szerkesztett állapota	(c) poszter	(c) belső használatra
(d) elfogadása	(d) megjelenése	(d) konferenciakiadvány	(d) külső használatra
(e) megjelenése repozitáriumi (REAL vagy egyéb akkreditált) link megjelölésével			

IV. Nyilatkozat

A tudományos beszámolóért felelős személyként kijelentem, hogy az adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak.

Kelt:,

.....
témavezető kutató aláírása/támogatott
kutatócsoportok esetén a támogatott kutatócsoport
vezetőjének aláírása

Kijelentem, hogy a kutatási beszámoló adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak, és a tudományos beszámoló tartalmával egyetértek.

Kelt:,

.....
a kutatóhely vezetőjének aláírása
(kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén)
TKI igazgatójának aláírása
(támogatott kutatócsoport esetén)

3. melléklet

TUDOMÁNYOS BESZÁMOLÓ ADATLAP

a Magyar Kutatási Hálózat kutatóhelyei számára

KÓDSZÁM: MKH-BESZ-2023

V. A kutatóhely és a kutatási egység adatai

A kutatóhely megnevezése és képviselője⁸:	HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, Boda Zsolt
A kutatási egység megnevezése⁹:	Jogtudományi Intézet
Témavezető kutató neve¹⁰:	Nagy Csongor István, Varju Márton, Horváthy Balázs

VI.A kutatási terv adatai

Elfogadott kutatási stratégiai koncepció címe¹¹:	Magyarország az európai uniós és a nemzetközi (jogi) térben
Az elfogadott kutatási terv címe¹²:	Az Európai Unió jogállamisági és szabályozási diskurzusai – Magyarország az európai uniós térben
A kutatás időtartama:	2021-2026
A kutatás megvalósításának tényleges költsége:	89875 e FT+ 2023. évi pályázati maradvány

⁸ Támogatott kutatócsoportok esetében kérünk megadni egy kapcsolattartót.

⁹ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatóhely megnevezésével. Kutatóközpontok esetén a tagintézet neve, illetve kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén a kutatási tervvel foglalkozó szervezeti egység (pl.: kutatócsoport, osztály, laboratórium) neve.

¹⁰ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatócsoport-vezető nevét kérjük megadni.

¹¹ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatási terv címe.

¹² Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatási terv címével.

Részt vevő kutatók neve (FTE-értékek, H-index és i10-index megadásával):	Ganczer Mónika (1) Chronowski Nóra (0.2) Polyák Gábor (0.5) Szalay Klára (0.5) Gárdos-Orosz Fruzsina (0.2) Szente Zoltán (0.2), Hajdu Gábor (0.5), Horváthy Balázs (0.7), Hungler Sára (0.5), Friedery Réka (1), Kecskés Gábor (0.3), Lamm Vanda (0.5), Lukasz Gruszczyński (0.5), Nagy Csongor (1), Papp Mónika (0.3), Sulyok Gábor (0.5), Varju Márton (0.7), Várnay Ernő (0.5), Vörös Imre (0.4)
Felhasznált külső pályázati forrás:	JUST-2021-JTRA

VII. Beszámoló az éves kutatásokról

A tudományos beszámolókat a kutatási tervekhez kapcsolódóan egy dokumentumban összefoglalva kutatóközpontként, ezen belül tagintézetenként, valamint önálló kutatóintézetenként, ezen belül kutatási egységként az elfogadott kutatási stratégiai koncepciók szerint kell csoportosítani. Támogatott kutatócsoportok esetén kutatócsoportonként egy tudományos beszámolót kell benyújtani, a TKI igazgatójának egyetértésével.

A tudományos beszámoló összefoglalása

(legfeljebb 4000 karakter¹³, Arial 10-es betűméret, simpla sorköz, behúzás nélküli bekezdések)

- *Az adott évben elért szakmai eredmények rövid összefoglalása.*
- *Melyek voltak a legfontosabb mérföldkövek, és ezek teljesültek-e? Az eltérés okát indokolni szükséges.*
- *A terv megvalósítására fordított összeg (a kutatás költsége) és külső bevételek felsorolása.*
- *A részt vevő kutatókat érintően történt-e személyi változás?*
- *Társadalmi, gazdasági hasznosíthatósági szempontok.*
- *Ismeretterjesztés, disszemináció, a kutatási eredmények népszerűsítése.*
- *A kutatási tervek folytatására tett javaslat (a 4 éves kutatási stratégiai koncepció, támogatott kutatócsoportok esetén az 5 éves kutatási terv figyelembevételével).*

¹³ Az adatlapon kért összes karaktorszám szóközzel együtt értendő.

A kutatást két nagyobb pillérré alapítottuk. Az első pilléren belül a magyar jogrendszer, azon belül is az egyes szabályozási rendszerek kényszereit és lehetőségeit vizsgáltuk az európai uniós jog keretei között, különös tekintettel az uniós jogban foglalt alapvető értékek és jogok érvényesítésére. Elméleti kutatások mellett kifejezetten empirikus (jogi empirikus módszerekkel készített) kutatásokat is végeztünk. Az utóbbiak módszertanát és előzetes eredményeit egy 2023 őszén előkészített, 2024 januárjában benyújtott EU Horizon konzorciális kutatásba is bevittük (a pályázatot a Társadalomtudományi Kutatóközpont nyújtotta be, az európai jogi empirikus kutatási munkacsomagot a Radboud Egyetemen (Hollandia) dolgozó partnereinkkel készítettük el). Kiemelt kutatási eredményeink közé tartozik: az EU Alapjogi Charta 47. cikke teljes magyarországi gyakorlatának feltérképezése és értékelése; a jogalkotási európaizáció elmúlt 20 évének feltérképezése és elemzése Magyarországon, valamint a V4 országok az EU-n belüli jogalkotási konfliktusai jogi kezelésének feltérképezése és elemzése. Ezek a kutatási eredmények közvetlenül hasznosíthatók lehetnek a hazai bírósági joggyakorlat felülvizsgálatának, a hazai európai uniós jogalkotási tevékenység szervezésének, valamint Magyarország európai uniós jogi igényérvényesítése stratégiai tervezésének területein.

A kutatás második pillérében a magyar jogrendszer és Magyarország kényszereit és lehetőségeit vizsgáltuk az egyre inkább európaizálódó nemzetközi jogi térben, különös tekintettel a folyamatban lévő orosz-ukrán fegyveres konfliktusra, illetve a GATT-WTO rendszer működésére. Ezek a kutatások hagyományos jogtudományi módszerekkel megvalósított kvalitatív kutatások voltak, alapvetően a jogrendszert érintő kihívásokra koncentráltak.

A kutatások mérföldkövei a kutatók által szervezett hazai, illetve nemzetközi tudományos rendezvények, valamint a kutatási eredményeket összefoglaló publikációk elkészítése voltak. Ezek mind teljesültek. Előre nem tervezett mérföldkő volt az előbb említett H2020 konzorciális pályázat megszervezése és elkészítése.

A kutatás első pillérébe tartozó európai uniós jogi kutatások eredményeit közvetlenül becsatornáztuk a Jogtudományi Intézet által szervezett európai uniós LighT (Litigating Change) szakmai továbbképzési programba, amelynek keretében 5 országban közel 200 ügyvéd és más jogi területen dolgozó jogász szakmai továbbképzését valósítjuk meg. A kutatások eredményeit közvetlenül beépítettük a Magyarországon vezető jogi egyetemi tankönyvnek és szakmai kézikönyvnek számító Várnay-Papp kötet legújabb kiadásába.

A kutatókat érintő személyi változás nem történt, a kutatás a tervezett ütemben halad.

Az európai uniós jog a magyar jogrendszerre gyakorolt közvetlen és közvetett hatásainak, valamint Magyarország európai uniós jogi igényérvényesítési lehetőségeinek empirikus módszerrel történő, komplex (kvalitatív és kvantitatív elemeket is tartalmazó) kutatását a következő időszakban is folytatni kell. Nemzetközi partnerünkkel ezen kutatások más tagállamokra történő kiterjesztését tervezzük, amelynek segítségével összehasonlító kutatások eredményei fognak rendelkezésünkre állni. A jogalkotási és jogalkalmazási konfliktusok az Európai Unióval a jövőben tovább fokozódhatnak. Kutatásaink segítenek megérteni ezek természetét, valamint feltárják az alkalmazkodási/megküzdési lehetőségeket, ezekkel segítve a stratégia-alkotást és a stratégia megvalósítását.

Mérföldkövek

(a táblázatokba további sorok szükség szerint beszúrhatók)

Sorszám	Típus (köztes vagy záró)	Mérföldkő megnevezése	Mérföldkő elérésének dátuma (év, hó, nap)	Elérni tervezett eredmény	Megvalósult eredmény	A mérföldkő eléréséig megvalósított beruházások költsége (Ft) ¹⁴
7.	köztes	konferencia	2023. 09. 19.	Az orosz-ukrán konfliktus nemzetközi és európai jogi vonatkozásainak vizsgálata; jogesetelemzés	Konferencia - Az orosz-ukrán konfliktus nemzetközi és európai jogi kihívásai	
8.	köztes	konferencia	2023. 06. 16.	Kétnyelvű konferencia, "What is the long-term impact of rule of law and European values on socio-economic outcomes?"	Workshop: Rule of Law, Constitutional Values and Economy	

¹⁴ Kérjük jelezze a külső pályázati forrást.

9.	köztes	konferencia	2023. 09. 14.	Államok gazdasági kapcsolatának vizsgálata, konferencia/ könyvbemutató	Book Launch - Lukasz Gruszczynski - Joanne Scott: "The WTO Agreement on Sanitary and Phytosanitary Measures - A Commentary"	
10.	köztes	konferencia	2023. 12. 02.	Konferencia: Magyarország a nemzetközi kereskedelem sodrában: a GATT-csatlakozás ötven év távlatában	Konferencia: Magyarország a nemzetközi kereskedelem sodrában: a GATT-csatlakozás ötven év távlatában	
11.	köztes	konferencia	2023. 09. 21.	Nemzetközi workshop: az uniós verseny- és piacsabályozási jog kihívásainak vizsgálatáról a polikrízis időszakában	International workshop organized together with The Competition Law Scholars Forum under the title: Markets in crisis: the stress test for competition law.	

Amennyiben a mérföldkő publikációs eredmény, kérjük a következő táblázatot is kitölteni.

Publikációk esetén kitöltendő táblázat:

A szerzők neve (a kutatásvezető neve aláhúzva)	Hazai tudományos megjelenés fajtája (folyóiratcikk, könyv/könyvfejezet, konferencia, összefoglaló)	Státusza (a-e)*	A publikáció címe	A megjelenés helye (folyóirat vagy kiadó, konferencia, stb.)	Folyóirat esetén annak besorolása (pl.: SJR)	Az éves kutatási tervhez való hozzájárulás becsült mértéke %-ban
Várnay Ernő, Papp Mónika	Könyv	d	Magyarázat az Európai Unió jogáról	Wolters Kluwer		
Horváthy Balázs, Hoffmann Tamás, Fedinec Csilla, Friedery Réka, Raffai Katalin, Hajdu Gábor, Kecskés Gábor, Kelemen Roland, Weiner Csaba	Könyv	d	Az orosz-ukrán háború nemzetközi és európai jogi kihívásai	HUN-REN TK JTI, SZE Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar Európa-tanulmányok Központ		
Varju Márton, Papp Mónika	könyvfejezet	d	An Opportunity Seized or Lost? The Application of Article 47 of the Charter by Hungarian	Hart Publishing		

Varju Márton, Várnay Ernő	könyvfejezet	c	Az európai uniós tagság hatása a magyar jogalkotásra	Gondolat		
Varju Márton	könyvfejezet	d	The right to judicial protection and administration on the EU periphery: the fading mirage	Kluwer Law International		
Papp Mónika, Varju Márton	folyóiratcikk	e	Can EU Law and the Right to Effective Judicial Protection Rescue Judicial Review in	European Public Law		
Vincze Attila, Várnay Ernő, Varju Márton	folyóiratcikk	b	20 év után: EU csatlakozás és a magyar jogrendszer	Állam- és Jogtudomány		
Varju Márton, Várnay Ernő, Cseres Katalin	folyóiratcikk	d	Annulment Actions and the V4: Taking Legislative Conflicts Before the CJEU	Politics and Governance, Q1		

Horváthy Balázs, Várnay Ernő, Papp Mónika, Varju Márton	könyvfejezet	c	Successful legal integration? The implementation of EU regulations and their application by	Hart Publishing		
Nagy Csongor István	folyóiratcikk	e	The Dormant Commerce Clause's Unfulfilled Constitutional Promise to Rule	Indiana Law Review		
Nagy Csongor István	folyóiratcikk	e	Can a Protectionist Measure be Non- Discriminatory? Comparative Federal Markets	Federal Law Review		
Nagy Csongor István	folyóiratcikk	e	The EU's New Regime on Foreign Subsidies: Has the Time Come for a Paradigm	Journal of World Trade, Q2		

*
Státuszok a tudományos megjelenés fajtái szerint

Folyóiratcikk	Könyv, könyvfejezet	Konferencia	Összefoglaló
(a) benyújtása	(a) elkészülése	(a) plenáris előadás	(a) informális
(b) bírálatra kiadása	(b) szerződéses befogadása	(b) előadás	(b) formális

(c) átdolgozásra visszaadása	(c) szerkesztett állapota	(c) poszter	(c) belső használatra
(d) elfogadása	(d) megjelenése	(d) konferenciakiadvány	(d) külső használatra
(e) megjelenése repozitáriumi (REAL vagy egyéb akkreditált) link megjelölésével			

VIII. Nyilatkozat

A tudományos beszámolóért felelős személyként kijelentem, hogy az adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak.

Kelt:,

.....
témavezető kutató aláírása/támogatott
kutatócsoportok esetén a támogatott kutatócsoport
vezetőjének aláírása

Kijelentem, hogy a kutatási beszámoló adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak, és a tudományos beszámoló tartalmával egyetértek.

Kelt:,

.....
a kutatóhely vezetőjének aláírása
(kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén)
TKI igazgatójának aláírása
(támogatott kutatócsoport esetén)

3. melléklet

TUDOMÁNYOS BESZÁMOLÓ ADATLAP

a Magyar Kutatási Hálózat kutatóhelyei számára

KÓDSZÁM: MKH-BESZ-2023

IX.A kutatóhely és a kutatási egység adatai

A kutatóhely megnevezése és képviselője¹⁵:	HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, Boda Zsolt
A kutatási egység megnevezése¹⁶:	Jogtudományi Intézet
Témavezető kutató neve¹⁷:	Varju Márton, Mezei Kitti

X. A kutatási terv adatai

Elfogadott kutatási stratégiai koncepció címe¹⁸:	Társadalmi és gazdasági modernizáció, új technológiák és a jog
Az elfogadott kutatási terv címe¹⁹:	A mesterséges intelligencia jogi szabályozásának újabb kihívásai a büntetőjogban, a közigazgatási jogban és az európai uniós térben
A kutatás időtartama:	2021-2026
A kutatás megvalósításának tényleges költsége:	61504 e FT+2023. évi pályázati maradványok

¹⁵ Támogatott kutatócsoportok esetében kérünk megadni egy kapcsolattartót.

¹⁶ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatóhely megnevezésével. Kutatóközpontok esetén a tagintézet neve, illetve kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén a kutatási tervvel foglalkozó szervezeti egység (pl.: kutatócsoport, osztály, laboratórium) neve.

¹⁷ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatócsoport-vezető nevét kérjük megadni.

¹⁸ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatási terv címe.

¹⁹ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatási terv címével.

Részt vevő kutatók neve (FTE-értékek, H-index és i10-index megadásával):	Balázs István (0.1) Mezei Kitti (0.8) Ambrus István (0.2) Szalay Klára (0.2) Horváthy Balázs (0.2) Kecskés Gábor (0.3) Trager Anikó (0.5) Bor Bettina (1) Pap András László (0.2) Lőrincz Viktor (0.3) Győry Csaba (0.3) Hoffmann Tamás (0.5), Balogh Lídia (0.1), Bán-Forgács Nóra (0.1), Chronowski Nóra (0.1.), Friedery Réka (0.1), Gajduschek György (0.1), Gruszczyński Lukasz (0.1), Hoffman István (0.1), Kecskés Gábor (0.2), Koi Gyula (0.1), Kovács Szitkay Eszter (0.1), Könczöl Miklós (0.1), Körtvéyes Zsolt (0.1), Papp Mónika (0.1), Polyák Gábor (0.1), Schweitzer Gábor (0.1), Szentgáli-Tóth Boldizsár (0.3), Varju Márton (0.2)
Felhasznált külső pályázati forrás:	OTKA/NKFIH 138965 sz. kutatás, HUF 29.258.000

XI. Beszámoló az éves kutatásokról

A tudományos beszámolókat a kutatási tervekhez kapcsolódóan egy dokumentumban összefoglalva kutatóközpontként, ezen belül tagintézetenként, valamint önálló kutatóintézetenként, ezen belül kutatási egységként az elfogadott kutatási stratégiai koncepciók szerint kell csoportosítani. Támogatott kutatócsoportok esetén kutatócsoportonként egy tudományos beszámolót kell benyújtani, a TKI igazgatójának egyetértésével.

A tudományos beszámoló összefoglalása

(legfeljebb 4000 karakter²⁰, Arial 10-es betűméret, simpla sorköz, behúzás nélküli bekezdések)

- Az adott évben elért szakmai eredmények rövid összefoglalása.
- Melyek voltak a legfontosabb mérföldkövek, és ezek teljesültek-e? Az eltérés okát indokolni szükséges.
- A terv megvalósítására fordított összeg (a kutatás költsége) és külső bevételek felsorolása.
- A részt vevő kutatókat érintően történt-e személyi változás?
- Társadalmi, gazdasági hasznosíthatósági szempontok.
- Ismeretterjesztés, disszemináció, a kutatási eredmények népszerűsítése.

²⁰ Az adatlapon kért összes karakterszám szóközzel együtt értendő.

- *A kutatási tervek folytatására tett javaslat (a 4 éves kutatási stratégiai koncepció, támogatott kutatócsoportok esetén az 5 éves kutatási terv figyelembevételével).*

A modern technológiai fejlődés a jogrendszer folyamatosan kihívások elé állítja, így a téma keretében tervezett kutatások alapkérdése, hogy a technológiai fejlődés mennyiben képes befolyásolni a jogrendszer működését, valamint, hogy mennyiben képes a jog reagálni a jog előbbi változásokra. A társadalmat és gazdaságot alapjaiban érintő, sokszor diszruptív hatású technológiai fejlődés – a digitalizáció, az automatizáció, a nanotechnológia, vagy a fejlett biotechnológia – megváltoztatja az emberi élet ismert fizikai és biológiai kereteit, átalakítja a megszokottnak tekinthető társadalmi és gazdasági viszonyokat, újrendezi a hatalmi, felelősségi és elszámoltathatósági kereteket, amely változásokra re a jogrendszer egészének, illetve az egyes jogterületeknek reagálniuk kell. Új veszélyek és kockázatok jelennek meg a társadalomban és a gazdaságban, amelyekre a jogtól várunk választ. A technológiai változás ugyancsak befolyásolja a jog megismerését, a joghoz való hozzáférést, de a jog érvényesülésének és alkalmazásának megszokott módjait és intézményi kereteit is. A korábbi évekhez hasonlóan a tervezési időszakban a kutatások egyrészt (1) a technológiai fejlődésre adható jogi-szabályozási válaszokat célozzák, másrészt (2) azt vizsgálják, hogy a jogrendszer milyen módon képes alkalmazkodni az átalakuló technológiai környezethez.

Az MI jogi környezetének vizsgálata során nemzetközi és hazai publikációk elkészítésén túl, programsorozat szervezése, kutatási eredmények szakmai és ismeretterjesztő rendezvényeken történő ismertetése valósult meg, kutatóink több hazai és nemzetközi rendezvényen, konferencián is részt vettek. A résztvevő kutatók vizsgálták az EU mesterséges intelligencia (MI) rendelettervezet rendelkezéseit, nyomon követik a tervezet változásait, aktuális állapotát. Az alábbi kutatási témákkal foglalkoztak részletesen: az emberi jogok és az MI, az igazságszolgáltatásban használt MI és egyéb digitalizációs lehetőségek, adatvédelmi és kiberbiztonsági kérdések az MI használata körében, valamint az algoritmikus döntéshozatal kihívásai az egyes alkalmazási területeken. Ez kiegészült az MI és algoritmusok digitális ökoszisztémákban történő alkalmazására vonatkozó szabályozás vizsgálatával, valamint az MI rendeletnek a DSA-DMA rendeletcsomaggal történő együttes alkalmazásával. A kutatási eredményeiket tartalmazó, nemzetközi publikációk előkészítése, benyújtása is megtörtént (négy nemzetközileg elismert folyóiratba), valamint Erasmus+ kis léptékű partnerségi pályázat előkészítése és beadása. Több hazai és nemzetközi együttműködés részleteinek az előkészítésén dolgoznak (ami közös kutatásra, szakmai program szervezésére vagy pályázati tevékenységre irányul).

Mérföldkövek

(a táblázatokba további sorok szükség szerint beszúrhatók)

Sorszám	Típus (köztes vagy záró)	Mérföldkő megnevezése	Mérföldkő elérésének dátuma (év, hó, nap)	Elérni tervezett eredmény	Megvalósult eredmény	A mérföldkő eléréséig megvalósított beruházások költsége (Ft) ²¹
12.	köztes	konferencia	2023. 10. 17.	A mesterséges intelligencia jogi környezetének kihívásai: MILAB részprojekt keretében előadássorozat folytatása	MILAB Speaker Series: Zódi Zsolt: "Az AI Act kontextusban: az elővigyázatossági elv okos alkalmazása, vagy eltúlzott "félelemtörvény"?"	
13.	köztes	konferencia	2023. 12. 07.	Műhelybeszélgetés a digitális ökoszisztémák szabályozási lehetőségeiről	Workshop: A digitális ökoszisztémák szabályozási kihívásai és lehetőségei	
14.	köztes	konferencia	2023. 11. 30.	Konferencia szerzői jog és mesterséges	MILAB Speaker Series: Grad-Gyenge Anikó: Megtanulhatja-	

²¹ Kérjük jelezze a külső pályázati forrást.

				intelligencia témában	e az AI a szerző stílusát – a szerzői jog legújabb megválaszol(hat)atlan kérdései	
15.	köztes	konferencia	2023. 05. 09.	kétnyelvű konferencia a mesterséges intelligencia jogi vizsgálata körében, jogesetvizsgálat	AI and Algorithms in criminal justice: possibilities and ethical limits considering the case of Spain. Fernandó Miró-Llinares előadása, TK MILAB AI and Law Series	
16.	köztes	konferencia	2023. 11. 17.	„AI Act” műhelybeszélgetés	MILAB Speaker Series: Zódi Zsolt: "Az AI Act kontextusban: az elővigyázatossági elv okos alkalmazása, vagy eltúlzott "félelemtörvény"?"	
17.	köztes	konferencia	2023. 07. 06.	Konferencia: „meta-regulation” az online platformok, Internet of Things eszközök kiberbiztonsági és	Workshop: „Az interdiszciplináris jogi kutatások kihívásai és lehetőségei”	

				bűnügyi kihívásai, modern technológiák és jogi adatbázisok		
18.	köztes	konferencia	2023. 05. 25.	A mesterséges intelligencia jogi környezetének kihívásai: MILAB részprojekt keretében előadássorozat folytatása	Workshop: Bírósági munka a virtuális térben: a mesterséges intelligencia alapú technológiák szerepe és jelentősége	

Amennyiben a mérföldkő publikációs eredmény, kérjük a következő táblázatot is kitölteni.

Publikációk esetén kitöltendő táblázat:

A szerzők neve (a kutatásvezető neve aláhúzva)	Hazai tudományos megjelenés fajtája (folyóiratcikk, könyv/könyvfejezet, konferencia, összefoglaló)	Státusza (a-e)*	A publikáció címe	A megjelenés helye (folyóirat vagy kiadó, konferencia, stb.)	Folyóirat esetén annak besorolása (pl.: SJR)	Az éves kutatási tervhez való hozzájárulás becsült mértéke %-ban
Mezei Kitti, Krasznai Csaba	Könyvfejezet	d	A kiberbiztonság és kiberbűnözés a koronavírus-járvány idején	L' Harmattan		
Todorova, Christina; Sharkov, George; Aldewereld, Huib; Leijnen, Stefan; Dehghani, Alireza; Marrone, Stefano; Sansone, Carlo; Lynch, Maurice; Pugh, John; Singh, Tarry; Mezei, Kitti; Antal, Péter; Hanák, Péter; Barducci, Alessandro; Perez-Tellez, Fernando; Gargiulo, Francesco	Könyvfejezet	d	The European AI Tango: Balancing Regulation Innovation and Competitiveness	Proceedings of the 2023 Conference on Human Centered Artificial Intelligence: Education and Practice. (2023)		

Bán-Forgács Nóra, Mezei Kitti	Könyvfejezet	d	Data protection challenges during pandemic: smart phones and other applications during Covid-19	Tafaro Lara. DIGITAL WELL-BEING - a concern for the quality of life. (2023)		
Szentgáli-Tóth Boldizsár, Izabela, Florczak, Marta Otto, Krzysztof Stefański, Sylwia Wojtczak	folyóiratcikk	e	A modern technológiák a lengyel jogrendszerben, különös tekintettel a mesterséges intelligenciára	INFOKÖMUNIKÁCIÓ ÉS JOG XX.évfolyam		
Varju Márton	könyvfejezet	d	Felelős kutatás és innováció	Valentiny P. Verseny és szabályozás 2022. (2023)		

Mezei Kitti, Szentgáli-Tóth Boldizsár	könyvrészlet	d	Some Comments on the Legal Regulation on Misinformation and Cyber Attacks Conducted Through Online Platforms	LEXONOMICA: REVIJA ZA PRAVO IN EKONOMIJO (2023)		
Varju Márton, Mezei Kitti (szerk.)	könyv	b	The challenges of Artificial Intelligence in the European legal space	Cham: Springer (2024)		
Varju M., Sándor, J. (2024)	könyvfejezet	b	The challenges of Artificial Intelligence in the European legal space	Cham: Springer (2024)		

Varju, M.	könyvfejezet	b	Technology sovereignty and AI regulation in the EU: regulatory strategy and the paradox of choice	Cham: Springer (2024)		
Grad-Gyenge, A.	könyvfejezet	b	Copyright evaluation for content generated by Artificial Intelligence	Cham: Springer (2024)		
Mezei K.	könyvfejezet	b	Artificial Intelligence in the Criminal Justice System: Exploring Risks and Opportunities Through the Lens of the EU's AI Act	Cham: Springer (2024)		

Friedery Réka	könyvfejezet	a	Arcfelismerő szoftverek alkalmazásának szabályozása	Wolters Kluwer, (2024)		
Kecskés Gábor	könyvfejezet	a	Az MI szabályozásának nemzetközi jogi vetületei	Wolters Kluwer, (2024)		
Papp Mónika - Firniksz Judit	könyvfejezet	a	Adatok- algoritmusok- verseny	Wolters Kluwer, (2024)		

Ambrus István	könyvfejezet	a	Büntetőjogi kérdések és az MI	Wolters Kluwer, (2024)		
Varju Márton	könyvfejezet	a	MI, technológiai szuverenitás és az EU szabályozási dinamikája a belső piacon	Wolters Kluwer, (2024)		
Győry Csaba	könyvfejezet	a	Az algoritmikus kereskedés jogi szabályozása	Wolters Kluwer, (2024)		

Hoffmann Tamás	könyvfejezet	a	Nemzetközi jogi kihívások: autonóm fegyverrendszerek	Wolters Kluwer, (2024)		
Chronowski Nóra - Szentgáli Tóth Boldizsár	könyvfejezet	a	Gépi tanulás az igazságszolgáltatásban : Két kézzelfogható modell a mesterséges intelligencia bevonása a bírósági munkába Észtországban és Malajziában	Wolters Kluwer, (2024)		
Hoffmann István	könyvfejezet	a	Automatikus és algoritmikus döntéshozatal és mesterséges intelligencia a közigazgatási rendszerben	Wolters Kluwer, (2024)		

Zódi Zsolt	könyvfejezet	a	MI-alapú legaltech megoldások	Wolters Kluwer, (2024)		
Grad-Gyenge Anikó	könyvfejezet	a	Szerzői jogi kérdések és mesterséges intelligencia	Wolters Kluwer, (2024)		
Mezei Kitti - Träger Anikó	könyvfejezet	a	Mesterséges intelligencia és emberi jogok, különös tekintettel az algoritmusok alkalmazása és a diszkrimináció kapcsolatára	Wolters Kluwer, (2024)		

* Státuszok a tudományos megjelenés fajtái szerint

Folyóiratcikk	Könyv, könyvfejezet	Konferencia	Összefoglaló
---------------	---------------------	-------------	--------------

(a) benyújtása	(a) elkészülése	(a) plenáris előadás	(a) informális
(b) bírálatra kiadása	(b) szerződéses befogadása	(b) előadás	(b) formális
(c) átdolgozásra visszaadása	(c) szerkesztett állapota	(c) poszter	(c) belső használatra
(d) elfogadása	(d) megjelenése	(d) konferenciakiadvány	(d) külső használatra
(e) megjelenése repositoriumi (REAL vagy egyéb akkreditált) link megjelölésével			

XII. Nyilatkozat

A tudományos beszámolóért felelős személyként kijelentem, hogy az adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak.

Kelt:,

.....
témavezető kutató aláírása/támogatott
kutatócsoportok esetén a támogatott kutatócsoport
vezetőjének aláírása

Kijelentem, hogy a kutatási beszámoló adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak, és a tudományos beszámoló tartalmával egyetértek.

Kelt:,

.....
a kutatóhely vezetőjének aláírása
(kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén)
TKI igazgatójának aláírása
(támogatott kutatócsoport esetén)

TUDOMÁNYOS BESZÁMOLÓ ADATLAP

a Magyar Kutatási Hálózat kutatóhelyei számára

KÓDSZÁM: MKH-BESZ-2023

XIII. A kutatóhely és a kutatási egység adatai

A kutatóhely megnevezése és képviselője²²:	HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont, Boda Zsolt
A kutatási egység megnevezése²³:	Jogtudományi Intézet
Témavezető kutató neve²⁴:	Pap András László, Szente Zoltán

XIV. A kutatási terv adatai

Elfogadott kutatási stratégiai koncepció címe²⁵:	A jogállamiság történeti, európai és hazai dimenziói
Az elfogadott kutatási terv címe²⁶:	A jogállamiság és Magyarország történeti alkotmánya, az államjog, alkotmányos intézmények és eljárások az új magyar közjogi rendben alapjogok és a joghoz való hozzáférés
A kutatás időtartama:	2021-2026
A kutatás megvalósításának tényleges költsége:	66116 e FT+ 2023. évi pályázati maradványok

²² Támogatott kutatócsoportok esetében kérünk megadni egy kapcsolattartót.

²³ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatóhely megnevezésével. Kutatóközpontok esetén a tagintézet neve, illetve kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén a kutatási tervvel foglalkozó szervezeti egység (pl.: kutatócsoport, osztály, laboratórium) neve.

²⁴ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatócsoport-vezető nevét kérjük megadni.

²⁵ Támogatott kutatócsoportok esetében a kutatási terv címe.

²⁶ Támogatott kutatócsoportok esetében megegyezik a kutatási terv címével.

Részt vevő kutatók neve (FTE-értékek, H-index és i10-index megadásával):	Balázs István (0.1), Tímár Balázs (1), Váradi Ágnes (0.2), Balogh Lídia (0.3), Bán-Forgács Nóra (0.4), Chronowski Nóra (0.2), Fiala-Butora János 1, Gajdusчек György (0.2), Gárdos-Orosz Fruzsina (0.3), Gruszczynski Lukasz (0.1), Hoffman István (0.2), Kecskés Gábor (0.1), Koi Gyula (0.3), Kovács Szitkay Eszter (0.2), Könczöl Miklós (0.2), Körtvélyesi Zsolt (0.3), Polyák Gábor (0.1), Schweitzer Gábor (0.3), Szentgáli-Tóth Boldizsár (0.3), Varju Márton (0.2), Várnay Ernő (0.1), Pap András László (0.3), Szente Zoltán (0.5), Hollán (0.2), Horváthy (0.2), Hungler Sára (0.4), Vadász Vanda (0.1), Szontagh Veronika (0.3)
Felhasznált külső pályázati forrás:	NKFIH 143008 - 40.094.000 OTKA/NKFIH - 44.394.000 OTKA/NKFIH 138366 - 25.599.000 NKFIH 138346 - 17.285.000 NKFIH 143831 - 47.873.000

XV. Beszámoló az éves kutatásokról

A tudományos beszámolókat a kutatási tervekhez kapcsolódóan egy dokumentumban összefoglalva kutatóközpontként, ezen belül tagintézetként, valamint önálló kutatóintézetként, ezen belül kutatási egységként az elfogadott kutatási stratégiai koncepciók szerint kell csoportosítani. Támogatott kutatócsoportok esetén kutatócsoportként egy tudományos beszámolót kell benyújtani, a TKI igazgatójának egyetértésével.

A tudományos beszámoló összefoglalása

(legfeljebb 4000 karakter²⁷, Arial 10-es betűméret, szimpla sorköz, behúzás nélküli bekezdések)

- *Az adott évben elért szakmai eredmények rövid összefoglalása.*
- *Melyek voltak a legfontosabb mérföldkövek, és ezek teljesültek-e? Az eltérés okát indokolni szükséges.*
- *A terv megvalósítására fordított összeg (a kutatás költsége) és külső bevételek felsorolása.*
- *A részt vevő kutatókat érintően történt-e személyi változás?*

²⁷ Az adatlapon kért összes karaktorszám szóközzel együtt értendő.

- *Társadalmi, gazdasági hasznosíthatósági szempontok.*
- *Ismeretterjesztés, disszemináció, a kutatási eredmények népszerűsítése.*
- *A kutatási tervek folytatására tett javaslat (a 4 éves kutatási stratégiai koncepció, támogatott kutatócsoportok esetén az 5 éves kutatási terv figyelembevételével).*

A kutatás célja a jogállamiság hazai előzményei és hagyományai, a történeti alkotmány fejlődésének vizsgálata a jogállamiság sajátos nemzeti mintázata az adatvédelmi biztos joggyakorlatán keresztül (1), valamint a jogállamiságnak a nemzeti szuverenitással és az alkotmányos identitással összefüggésben való vizsgálata (2). *A jogállamiság történeti, európai és hazai dimenziói* kérdéseinek vizsgálata - a választójog és finanszírozása, ill. a joghoz történő hozzáférés során, illetve a jogállamiság sajátos, a humán közszolgáltatások összehasonlító, jogvédelmi és joghoz kötöttségi kérdései, valamint a közigazgatás változásának tendenciái az Európai Unióban (3). A kutatás magában foglalja az organikus, minősített többséget igénylő jogalkotás, az emberi jogok védelmének hazai helyzetének (ideértve a jogállamisághoz kapcsolódó alkotmánybíráskodás európai kontextusának elméleti és gyakorlati szintjét is), az 'üzlet és emberi jogok' (business and human rights) és a jogállamiság összefüggéseinek vizsgálatát is. A jogállamiság kérdéséhez szorosan kapcsolódik a nemzetiségek védelmének alkotmánybírási gyakorlata, ideértve az ukrain menekültek hátrányos megkülönböztetésének vizsgálatát és a kisebbségi- és romajogok elemzését is. Tágabb kontextusban pedig a visegrádi térség társadalmi integrációs közpolitikájának és jogalkotásának az igazságosság prizmján keresztül történő elemzése.

A kutatás elősegíti a jogállami értékek mibenlétének és fontosságának tudatosítását, és az állami szervek számára e követelmények jellegének tisztázásával támogatást nyújthat a jogállami követelmények teljesítéséhez, és több területen is konkrét segítséget jelenthet egyes szakpolitikák kidolgozása, illetve nemzetközi együttműködések kialakítása számára, így például a kisebbségvédelem terén, a V4 országok alkotmányos szabályainak továbbfejlesztése, alkotmányos gyakorlatuk összehasonlítása által különösen a különleges jogrend, a szuverenitás- és identitáskontroll és az alapvető jogok védelme tekintetében.

A jogállamiság kutatásában olyan alapvető feltételek vizsgálatáról van szó, mint az anyagi jólét és annak megoszlása a társadalom tagjai között, a társadalmon belüli (vallási, etnikai stb.) törésvonalak léte. Az utóbbi időszakban pedig a politikai kultúra (pl. a bizalom) került a kutatások homlokterébe. A kutatás első lépcsőjében egy nagy adatbázisban gyűjtjük össze a széles körben (nagyszámú országra nézve) hozzáférhető adatokat, egyfelől a jogállamiságra vonatkozóan (jogállamiság indexek), másfelől a nemzeti kultúrát érintően (pl. Hofstede indexei), majd a két tényező közötti statisztikai kapcsolatot vizsgáljuk. A kutatás a kutatói kör minimális változásával, a tervek szerint folyik.

Mérföldkövek

(a táblázatokba további sorok szükség szerint beszúrhatók)

Sorszám	Típus (köztes vagy záró)	Mérföldkő megnevezése	Mérföldkő elérésének dátuma (év, hó, nap)	Elérni tervezett eredmény	Megvalósult eredmény	A mérföldkő eléréséig megvalósított beruházások költsége (Ft) ²⁸
19.	köztes	konferencia	2023. 03. 23.	„Új kisebbségek” konferencia	„Új kisebbségek: az elismerés politikája a fogalomalkotás, az technikai eljárásrend és a kontesztáció háromszögében – előkészítő workshop	
20.	köztes	konferencia	2023. 05. 11.	kisebbségek: jogeselemezés, konferencia	Roma, Jews, Albinos: case studies for conceptualizing and operationalizing race and ethnicity” – Műhelybeszélgetés	

²⁸ Kérjük jelezze a külső pályázati forrást.

					Pap András László készülő monográfiájáról”	
21.	köztes	konferencia	2023. 05. 18.	Konferencia a történeti alkotmányról magyar nyelven	Magyarország történeti alkotmánya egykor és ma - projektbemutató és workshop	
22.	köztes	konferencia	2023. 06. 08.	Konferencia, kisebbségek és jogtörténet	Konferencia: "Az alkotmány gondolata és a 19. századi hazai nemzetiségek"	

Amennyiben a mérföldkő publikációs eredmény, kérjük a következő táblázatot is kitölteni.

Publikációk esetén kitöltendő táblázat:

A szerzők neve (a kutatásvezető neve aláhúzva)	Hazai tudományos megjelenés fajtája (folyóiratcikk, könyv/könyvfejezet, konferencia, összefoglaló)	Státusza (a-e)*	A publikáció címe	A megjelenés helye (folyóirat vagy kiadó, konferencia, stb.)	Folyóirat esetén annak besorolása (pl.: SJR)	Az éves kutatási tervhez való hozzájárulás becsült mértéke %-ban
Pap András László	folyóiratcikk	e	Kik és mik a romák? Klasszifikációs és identifikációs nehézségek és tévelygések	GLOSSA IURIDICA		
Pap András László, Kovács Szitkay Eszter	folyóiratcikk	e	Science, identity and the law: Intersecting conceptualization and operationalizatio n of race and ethnicity	SOCIÉTÉS PLURIELLES		

Pap András László	könyvrészlet	d	Roma Lives Matter under the COVID-19 Pandemic: But More So for Populist Nationalism	Mazucelli Colette. Personal Data Collection Risks in a Post-Vaccine World. (Cambridge, 2023)		
Schweitzer Gábor	könyvrészlet	d	Magyarország történeti alkotmányának konstrukciója és szimbolikája	Bódiné Beliznai Kinga. Jogtörténeti Parerga III: Ünnepi tanulmányok Mezey Barna 70. születésnapja tiszteletére.		
Szente Zoltán	folyóiratcikk	e	The myth of populist constitutionalism in Hungary and Poland: Populist or authoritarian constitutionalism ?	INTERNATIONAL JOURNAL OF CONSTITUTIONAL LAW	Q1	

Szente Zoltán, Gárdos-Orosz Fruzsina	könyvfejezet	d	The impact of populism on constitutional interpretation in the EU Member States	Sonja Grover. Judicial Activism in an Age of Populism. (Routledge, 2023)		
Sebők Miklós, Gárdos-Orosz Fruzsina, Kiss Rebeka, Járay István	folyóiratcikk	e	The Transparency of Constitutional Reasoning: A Text Mining Analysis of the Hungarian Constitutional Court's Jurisprudence	STUDIA IURIDICA LUBLINENSIA	Q2	

Chronowski Nóra	folyóiratcikk	e	Az alkotmány/bírászkodás potenciálja az üzleti szféra okozta emberi jogsérelmekkel szemben	ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI SZEMLE	A	
Gárdos-Orosz Fruzsina, Somody Bernadette	folyóiratcikk	e	Conceptualizing the Legal Capacity to Fundamental Rights	STUDIA IURIDICA LUBLINENSIA	Q2	

Chronowski Nóra	folyóiratcikk	e	Kisebbségi választójog az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt	KÖZJOGI SZEMLE	A	
-----------------	---------------	---	---	----------------	---	--

*
Státuszok a tudományos megjelenés fajtái szerint

Folyóiratcikk	Könyv, könyvfejezet	Konferencia	Összefoglaló
(a) benyújtása	(a) elkészülése	(a) plenáris előadás	(a) informális
(b) bírálatra kiadása	(b) szerződéses befogadása	(b) előadás	(b) formális
(c) átdolgozásra visszaadása	(c) szerkesztett állapota	(c) poszter	(c) belső használatra
(d) elfogadása	(d) megjelenése	(d) konferenciakiadvány	(d) külső használatra
(e) megjelenése repositóriumi (REAL vagy egyéb akkreditált) link megjelölésével			

XVI. Nyilatkozat

A tudományos beszámolóért felelős személyként kijelentem, hogy az adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak.

Kelt:,

.....
témavezető kutató aláírása/támogatott
kutatócsoportok esetén a támogatott kutatócsoport
vezetőjének aláírása

Kijelentem, hogy a kutatási beszámoló adatlapon közölt adatok megfelelnek a valóságnak, és a tudományos beszámoló tartalmával egyetértek.

Kelt:,

.....
a kutatóhely vezetőjének aláírása
(kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek esetén)
TKI igazgatójának aláírása
(támogatott kutatócsoport esetén)